

Routekaart Ondernemingsdossier

18 oktober 2013

Onderdelen van de routekaart

1. Wat is het probleem?

Ondernemers ervaren de hoeveelheid tijd en geld die zij besteden om aan alle regels te voldoen als een rem op hun ondernemerschap. Ze vinden het lastig om vast te stellen welke regels relevant zijn, leveren steeds dezelfde informatie aan verschillende overheden en moeilijk te begrijpen regels leiden tot inefficiëntie en kwaliteitsverlies. Ook overheden verliezen kostbare tijd aan onnodige administratieve handelingen. Ondernemers en overheden vinden dat het beter en slimmer kan.

2. Wat gaan we realiseren?

Het Ondernemingsdossier is een nieuwe manier van samenwerken en informatie delen tussen ondernemingen en overheden met als doel vermindering van de regeldruk. Het resultaat van het programma Ondernemingsdossier is een makkelijkere, transparantere en kostenefficiëntere uitwisseling van (verplichte) gegevens tussen ondernemingen en overheden. De Implementatiestrategie Ondernemingsdossier 2012 – 2016 (zie bijlage) beschrijft op welke wijze het Ondernemingsdossier gerealiseerd gaat worden. De Implementatiestrategie is leidend voor de invulling van deze routekaart.

Makkelijker, transparanter en kostenefficiënter concreet:

- Vermindering van regeldruk voor betrokken ondernemers met minimaal 15%
- Vanaf eind 2016 werken minimaal 80.000 ondernemingen met een Ondernemingsdossier
- Invoering van het Ondernemingsdossier is dan een onomkeerbaar proces geworden.
- Ondernemingen kunnen slimme apps (regelhulpen) op hun Ondernemingsdossiers aansluiten die aangeven welke regels specifiek voor hun ondernemingen gelden en wat de te nemen maatregelen voor naleving zijn. De bewijzen van naleving staan in het Ondernemingsdossier.
- Ondernemingen hebben naleving van regels en bedrijfsvoering verbeterd, doordat met het Ondernemingsdossier digitaal nalevingsinformatie op één plek samen is gebracht. Informatie in het Ondernemingsdossier kan worden hergebruikt voor verschillende overheden.

'Het Ondernemingsdossier zet wetgeving heel eenvoudig om in maatregelen en concrete acties. Die acties koppelen we direct aan personen binnen ons bedrijf die daar iets mee moeten doen. En als ze dat gedaan hebben, dan zie ik dat en staat het certificaat of ander bewijs in het Ondernemingsdossier. Dat is handig. Niet alleen voor mezelf, maar ook voor degene die wellicht in de toekomst het werk over moet nemen. Onze gegevens staan niet verspreid over kasten en mapjes binnen het bedrijf, maar in een online tool die door meerdere mensen binnen het bedrijf in te zien is zoals de hoofden van de Technische Dienst en de bedrijfsleider.

Ik heb door het Ondernemingsdossier meer grip op mijn werk en ik kan de informatie dus beter delen, niet alleen met overheden maar ook binnen ons bedrijf. Wij delen relevante gegevens ook met de regionale milieudienst. Dat is nu overgeheveld naar de RUD. Wij zitten met ons bedrijf in twee gemeenten. Daarom is het Ondernemingsdossier ook zo handig. Zij kunnen zich vooraf inlezen en komen dan hier langs om het bedrijf te zien en wat zaken te bespreken. Dit scheelt heel veel tijd'

Ervaring mevr. Van Vuren,
Oerlemans Plastics

- Overheden ontvangen in één keer digitaal volledige vergunningaanvragen en meldingen.
- Gemeenten spreken met één mond richting concerns met vestigingen in verschillende gemeenten.
- Toezichthouders kijken op afstand in het Ondernemingsdossier van goedwillende bedrijven. Dit risicogericht toezicht kost minder tijd, waardoor ze meer tijd overhouden om gericht bij hoog risico bedrijven langs te gaan.
- De onderneming kan met zijn Ondernemingsdossier inzichtelijk maken dat hij te goeder trouw is en minder toezicht verdient.

3. Welke doorbraak is hiervoor nodig?

Om bovenstaande doelstellingen te bereiken is een doorbraak nodig: ketenomkering "de ondernemer aan de knoppen voor de vermindering van regeldruk"

- Een nieuw ontwerp van samenwerken en informatie delen tussen onderneming en overheden, gebaseerd op vertrouwen, tenzij. Dit vraagt om een innovatieve inrichting van de relatie tussen toezichthouder en onderneming waarbij het Ondernemingsdossier het centrale punt wordt. Om koudwatervrees te doorbreken is hard commitment van bedrijfsleven én overheden noodzakelijk. Dit gebeurt door het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten met alle betrokken partijen.
- Kenmerk: eenmalig vastleggen van gegevens, hergebruik door overheden. Het Ondernemingsdossier is van de ondernemer. Een onderneming plaatst zijn gegevens benodigd voor vergunningaanvragen, meldingen en naleving toezicht in zijn dossier en bepaalt welke overheden toegang hebben tot (relevante delen van) zijn dossier. Waar nodig wordt de doorbraak ondersteund doordat overheden, branches dan wel commerciële marktpartijen regelhulp aanbieden.
- Ook: delen van (dezelfde) informatie met publieke én private partijen: Ondernemingen hebben ook te maken met regels van private partijen waar ze al dan niet vrijwillig aan moeten voldoen, denk hierbij bijvoorbeeld aan certificering en verzekeringen. Een onderneming kan hiervoor zijn Ondernemingsdossier gebruiken.

Rol ICT en standaardisatie

- De informatie-uitwisseling via het Ondernemingsdossier verloopt 100% digitaal. Overheden ontvangen vergunningaanvragen volledig digitaal en toezichthouders kijken via internet in de applicatie van de ondernemer. Overheden benutten de voordelen meer naarmate ze hun interne werkprocessen meer gestroomlijnd en gedigitaliseerd hebben.
- Er zijn inmiddels standaarden gerealiseerd waardoor de eenduidige uitwisseling van gegevens van verschillende (overheids- en bedrijfs)systemen via het Ondernemingsdossier mogelijk is. EZ is verantwoordelijk voor het beheer van deze standaarden. Het College Standaardisatie heeft het Ondernemingsdossier reeds opgenomen op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst. Het Ondernemingsdossier maakt gebruik van relevante eOverheidsvoorzieningen (zoals eHerkenning, Berichtenbox, Handelsregister, Inspectieview).

4. Welke acties zijn nodig om de doorbraak te bereiken?

Realisatie doorbraak

De invoering van het Ondernemingsdossier is gestart met de horecabranche, recreatiesector en de rubber- en kunststofindustrie. Voor eind 2016 geldt dat een kritische massa van 80.000 ondernemingen moet zijn bereikt. Momenteel werken ruim 3.400 ondernemingen met een Ondernemingsdossier (september 2013).

Er ligt een forse ambitie voor bedrijfsleven en overheden. Om deze te ondersteunen krijgen ondernemers het recht om via het Ondernemingsdossier digitaal zaken met de overheid te doen. Dit wordt geregeld in de Wet op het Elektronisch Zaken doen, die naar verwachting in 2017 in werking treedt.

De verbreding van het Ondernemingsdossier wordt in de Implementatiestrategie ingevuld via de lijn van het bedrijfsleven (branches en bij ondernemingen) en de lijn van overheden (Inspecties, departementen, provincies, gemeenten en Omgevingsdiensten). Uitgangspunt hierbij is dat de verbreding stapsgewijs gaat: van beheerste groei in de jaren 2013-2014, naar versnelling van de groei in 2015 en 2016. Aangezien het inrichten van de financiering van het Ondernemingsdossier in de aanlooperperiode tot en met 2016 meer tijd in beslag nam dan was voorzien, is het in de Implementatiestrategie voorziene tempo van verbreding in 2013 vertraagd. De verwachting is dat deze vertraging in 2014 is in te lopen. In de verbreding speelt communicatie over bereikte en te verwachten resultaten een belangrijke rol. Ieder jaar wordt de strategie met betrokken partijen vertaald naar een activiteitenplan. Begin 2014 wordt het activiteitenplan voor 2014 opgesteld en ter besluitvorming aan het Beraad Ondernemingsdossier voorgelegd.

Voor 2013 zijn ondermeer de volgende acties afgesproken:

- Het bestuurlijk draagvlak wordt verbreed en verankerd in relevante beleidsthema's, zoals vermindering regeldruk, vermindering nalevings- en toezichtslasten en verbetering digitale dienstverlening aan ondernemingen.
- De governancestructuur voor het Ondernemingsdossier wordt tot en met 2016 ingericht.
- Betrokken departementen, toezichthouders en bedrijfsleven zijn gestart met de realisatie van regelhulpen, die voor een grote groep ondernemers belangrijk is (generieke regelhulpen). EZ heeft hierbij een faciliterende rol via het project regelhulpen. Als pilot worden de gebieden 'brandveiligheid' en 'personeel' opgepakt om hier tot twee nieuwe regelhulpen te komen. Deze worden gekoppeld aan het Ondernemingsdossier.
- Een kosten-batenonderzoek voor ondernemingen en gemeenten wordt in het najaar van 2013 afgerond.
- Naast de drie koploperbranches vindt verbreding plaats naar nieuwe branches. Onlangs is ook de voertuigdemontagebranche gestart met de invoering. De komende jaren wordt het aantal deelnemende branches stapsgewijs verder uitgebreid. Hiervoor lopen gesprekken met verschillende geïnteresseerde branches, zoals Bouwend Nederland, de Glastuinbouw, bakkers en slaggers en de watersportsector.
- Het grootste deel van de G4- en G32-gemeenten plus de gemeenten die specifiek van belang zijn voor branches (zoals Zandvoort of Texel voor de horecabranche) worden aangesloten. Daarnaast worden enkele voor het bedrijfsleven relevante rijksinspecties en de RUD's aangesloten.
- Belemmeringen voor het grootschalig gebruik van de relevante eOverheidsbouwstenen door het Ondernemingsdossier worden weggenomen.
- Een zelfhulpaanpak wordt ontwikkeld voor de routinematige en geautomatiseerde invoering van het Ondernemingsdossier bij nieuwe bedrijven en overheidsorganisaties.
- De financiering van de begeleidings- en aanloopkosten tot en met 2016 wordt geregeld.

5. Governance en partijen verantwoordelijk voor de uitvoering

Het programma Ondernemingsdossier is een publiek-private samenwerking. De samenwerking wordt aangestuurd door het Beraad Ondernemingsdossier met daarin vertegenwoordigers uit bedrijfsleven en overheden. De voorzitter van het Beraad Ondernemingsdossier is mevr. Bijleveld, tevens benoemd als "aanjager" voor het Ondernemingsdossier als ICT-doorbraakproject. Het Ondernemingsdossier wordt als ICT-doorbraakproject ook besproken in het High Level Overleg voor de Digitale Agenda (HLO). Hierbij is afgesproken dat het Beraad Ondernemingsdossier het bestuurlijk gremium is dat over het Ondernemingsdossier gaat en daarmee over de inbreng in het HLO-besluit.

Voor de uitvoering van de Implementatiestrategie zijn zowel bedrijfsleven als overheden verantwoordelijk. De activiteiten die zij jaarlijks uitvoeren worden op hoofdlijnen steeds vastgesteld in het Beraad Ondernemingsdossier. Het ministerie van EZ begeleidt en faciliteert met het programmabureau Ondernemingsdossier, ondernemingen en overheden bij de invoering van het Ondernemingsdossier. Bijvoorbeeld bij de totstandkoming van business cases,

samenwerkingsafspraken, kennisuitwisseling en onderzoeken. De faciliterende rol van EZ houdt op met het bereiken van de kritische massa. Structureel zal EZ verantwoordelijk blijven voor het beheer van de standaardisatieafspraken voor het Ondernemingsdossier.

De implementatie van het Ondernemingsdossier betekent het organiseren van een andere wijze van samenwerken door een veelheid aan partijen, zowel aan de kant van de overheid als het bedrijfsleven. Betrokken partijen zijn: Branches, VNO-NCW / MKB-Nederland, gemeenten, VNG, provincies, RUD's, (rijks)inspecties, EZ (faciliterend), departementen.

6. Wat zijn de kosten, welke partijen dragen bij en wat is de bijbehorende business case?

Het Ondernemingsdossier is een initiatief van het bedrijfsleven gericht op vermindering van regeldruk. Het uitgangspunt is dat alle partijen verantwoordelijk zijn voor de financiering en het beheer van de activiteiten die samenhangen met deze verantwoordelijkheden. De invoering van het Ondernemingsdossier wordt gekenmerkt door de publiek-private samenwerking en het vormgeven van de financiering.

De aanloopkosten over de periode tot en met 2013 worden gedragen door het ministerie van EZ, met inachtneming van de staatssteunkaders. Momenteel loopt de discussie over de structurele financiering van de aanloopkosten (aanvullen op basis van bespreking in Beraad Ondernemingsdossier).

Overheden, branches en ondernemingen zijn zelf verantwoordelijk voor aansluiting op het Ondernemingsdossier. Elke partij maakt zelf de afweging (veelal gebaseerd op een business case) of zij willen aansluiten op het Ondernemingsdossier. Tevens wordt in najaar 2013 een kosten-batenanalyse verwacht die naar verwachting nader inzicht voor ondernemers en gemeenten moet geven in de business case.

7. Wat zijn de risico's?

Voor het realiseren van het programma Ondernemingsdossier worden de onderstaande risico's voorzien. Het beheersen van deze risico's maakt onderdeel uit van de jaarlijkse activiteitenplannen:

- Het onvoldoende borgen van de langdurige bestuurlijke- en operationele betrokkenheid van alle betrokken partijen;
- Het niet bereiken van een kritische massa aan bedrijven, branches en overheden die werken met het Ondernemingsdossier en voldoende functionaliteiten voor de gebruikers.
- Het onvoldoende beschikbaar komen van goede regelhulp (essentieel voor het werken met het Ondernemingsdossier).
- De incidentele hoge aanloopkosten van regelhulp niet opwegen tegen de structurele baten
- Het niet tijdig ter beschikking komen van een structurele financiering van de aanloopkosten;
- Te beperkte samenhang met bestaande en in ontwikkeling zijnde e-overheidsvoorzieningen;
- Onvoldoende doorontwikkeling van de referentiearchitectuur en overige standaarden.

"Het is een overzichtelijk systeem, met een duidelijke en gebruiksvriendelijke lay-out. Je ziet meteen wat je moet doen. En anders wordt dat wel duidelijk met de regelhulp, die je op weg helpen bij het invullen.

Als directie hebben wij nu min of meer de garantie dat we overal aan voldoen, omdat we alle stappen hebben doorlopen. Waar je vroeger bij de overheid langs zes of zeven loketten moest, staan hierin nu de regels en vergunningen op een rij die voor ons relevant zijn. Een stukje zekerheid dat we onze zaken op orde hebben.

Handig vindt hij ook dat wijzigingen in de regels in het systeem naar voren komen, zoals een nieuwe frequentie voor controles. Als hieraan nu ook op een dag de mogelijkheid wordt gekoppeld voor een vergelijking met anderen uit de branche?"

Ervaring dhr. Van Luijk,
Vakantiepark Vlugtenburg aan Zee

8. Hoe gaan we de voortgang en resultaten monitoren?

De voortgang van het Ondernemingsdossier wordt zowel operationeel als beleidsmatig gemonitord:

- Op operationeel niveau bekijken de uitvoerende partijen in een maandelijks brancheoverleg de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van het Ondernemingsdossier bij ondernemingen, branches en overheden. Daarnaast wordt vanuit de gebruikerservaringen continu gewerkt aan het verbeteren van het functioneren van de applicatie.
- Het Beraad Ondernemingsdossier bespreekt de voortgang op strategisch niveau en stuurt indien gewenst bij.
- Voor het beleidsmatig niveau is in de Implementatiestrategie vastgelegd dat er jaarlijks een evaluatie plaatsvindt. De eerstvolgende beleidsevaluatie wordt begin 2014 uitgevoerd.

9. Verhouding tot andere initiatieven

- Het Ondernemingsdossier is opgenomen in de Digitale Agenda van de Rijksoverheid.
- Het Ondernemingsdossier maakt gebruik van de relevante digitale bouwstenen, die gemeenten moeten implementeren in het kader van de iNUP agenda.
- De toegevoegde waarde van het Ondernemingsdossier wordt verhoogd door invulling te geven aan de raakvlakken met andere digitale overheidsvoorzieningen. Zo loopt de afstemming met bijvoorbeeld TenderNed (aanbestedingen), de digitale loketten van Dienst Regelingen en het Omgevingsloket Online.
- Het programma Ondernemingsdossier werkt samen met initiatieven die digitale dienstverlening door gemeenten ondersteunen. Het Ondernemingsdossier is onder meer opgenomen in het convenant Smarter Cities, als onderdeel van de Digitale Steden Agenda (G36). Verder maakt het Ondernemingsdossier deel uit van het door VNG, BZK en EZ geïnitieerde programma Beter & Concreter.
- Het Ondernemingsdossier maakt gebruik van een aantal eOverheidsbouwstenen. Vanuit deze context is de relatie met het ICT doorbraakproject 'Massaal Digitaal' van belang. Dit doorbraakproject richt zich vooral op de vraagkant. Stimulering van het gebruik van eOverheidsbouwstenen zal positieve gevolgen kunnen hebben voor het gebruik van het Ondernemingsdossier.
- Het programma vervult een actieve rol om haar ervaringen internationaal uit te dragen, zodat een bijdrage geleverd kan worden aan regeldrukvermindering voor ondernemingen in de EU en daarbuiten. Daarnaast is op Europees niveau in het kader van de vermindering van regeldruk steeds meer belangstelling voor toezicht. Nederland kiest hier voor een vraaggerichte aanpak via het Ondernemingsdossier dat door een aantal EU landen (o.a. het Verenigd Koninkrijk) dan ook gezien wordt als een 'best practice'.